

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn eller benevnelse på blandingen	Titanium Oxide/Niobium Oxide Targets
Registreringsnummer	-
Dokumentnummer	G44
Synonymer	Ingen.
Utgivelsesdato	18-Februar-2019
Versjonsnummer	01

1.3. Detaljer om leverandøren av produktinformasjonsarket

Leverandør

Firmanavn	Materion Advanced Materials Germany GmbH
Adresse	Borsigstrasse 10 63755 Alzenau DE

Avdeling

Telefon	49.60.23.91.82.0
e-post	Materion.Germany@materion.com
Kontaktperson	Hermann Schmiing

1.4. Nødtelefonnummer 49.60.23.91.82.0

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder Ikke kjent.

Bruksområder som frarådes Profesjonell bruk: Offentlig domene (administrasjon, utdanning, underholdning, tjenester, håndverkere)
Forbrukeren bruker: Privat husholdninger (= allmennheten = forbrukere)

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Firmanavn	Materion Advanced Materials Germany GmbH
Adresse	Borsigstrasse 10 63755 Alzenau DE

Avdeling

Telefon	49.60.23.91.82.0
e-post	Materion.Germany@materion.com
Kontaktperson	Hermann Schmiing

1.4. Nødtelefonnummer 49.60.23.91.82.0

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Produktene klassifiseres som artikler og representerer derfor ingen fysisk eller helsemessig fare i den foreliggende form. Dersom produktene blir bearbeidet eller behandlet slik at partikler dannes (støv, røyk, partikler og/eller pulver), kan en potensiell helsefare være til stede og teknikk for risikohåndtering må tas for å minimere risikoen.

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer

Denne blandingen oppfyller ikke kriteriene for klassifisering ifølge Direktiv 1272/2008/EØF, med endringer.

Oppsummering av farer

Materialet som solgt i fast form anses generelt ikke for å være farlig. Men hvis prosessen innebærer sliping, smelting, kutting eller annen prosess som forårsaker utslipp av støv eller røyk, kan de farlige nivåene av luftbårne partikler genereres.

2.2. Merkingselementer

Etikett ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer

Inneholder:	NIOBOKSID, Titanium oxide (TiO)
Farepiktogrammer	Ingen.
Signalord	Ingen.

Fareerklæring(er) Materialet som selges i fast form, anses generelt ikke for farlig. Men hvis prosessen innebærer sliping, smelting, kutting eller annen prosess som forårsaker utslipp av støv eller røyk, kan det oppstå farlige nivåer av luftbårne partikler.

Anbefalte forholdsregler

Forebygging Følg yrkeshygienisk praksis.

Svar Vask hendene etter bruk.

Lagring Oppbevares adskilt fra uforenelige kjemikalier.

Deponering Avfall og rester fjernes/avhendes i overensstemmelse med lokale forskrifter.

Tilleggsinformasjon om etiketter For ytterligere informasjon, vennligst kontakt Product Stewardship Department på +1.216.383.4019.

2.3. Andre farer Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Blandinger

Generelle opplysninger

Kjemikalienavn	%	CAS-nr. / EC-nr.	REACH-registreringsnr.	Indeksnummer	Merknader
NIOBOKSID	50	12034-57-0 234-808-1	-	-	
Klassifisering:	-				
Titanium oxide (TiO)	50	12137-20-1 235-236-5	-	-	
Klassifisering:	-				

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Generelle opplysninger Sørg for at medisinsk personell er informert om hvilke materialer som er involvert, og tar forholdsregler for å beskytte seg.

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding Flytt personen ut i frisk luft. Ring til lege hvis symptomene forverres eller vedvarer.

Hudkontakt Vask av med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjonen utvikler seg og vedvarer.

Øyekontakt Skyll med vann. Kontakt lege hvis irritasjonen utvikler seg og vedvarer.

Svelging Skyll munnen. Kontakt lege dersom det inntreffer sykdomstegn.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede Eksponering kan forårsake midlertidig irritasjon, rødhet eller ubehag.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig Behandles symptomatisk.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

Generelle brannfarer Ingen uvanlig brann- eller eksplosjonsfare angitt.

5.1. Slukkingsmidler

Egnede slukkingsmidler Vanntåke. Skum. Tørt kjemisk pulver. Karbondioksid (CO₂).

**Uegnete
brannslukkingsmidler** Ingen kjente.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen Ingen kjente.

5.3. Informasjon for brannslukkingpersonell

Spesielt verneutstyr for brannslukkingpersonell Bruk passende verneutstyr.

**Særlige
brannslukkingstiltak** Vannspray kan brukes for å avkjøle uåpnede beholdere.

Spesielle metoder Bruk standard brannslukkingrutiner og vurder faremomentene ved andre involverte stoffer.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og rutiner

For personell som ikke er nødpersonell Hold unødvendig personell borte. For personlig beskyttelse, se punkt 8 av PIS.

For nødpersonell Bruk personlig beskyttelse som anbefales i punkt 8 i PIS.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Unngå utslipp i avløp, jord og vannløp.
6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Stopp strømmingen av materialet, hvis det ikke medfører noen risiko. For waste disposal, see section 13 of the PIS.
6.4. Henvisning til andre avsnitt	For personlig beskyttelse, se punkt 8 av PIS. For avhending, se punkt 13 av PIS.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Unngå langvarig eksponering. Følg yrkeshygienisk praksis.
7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Oppbevares innelåst.
7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)	Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametre

Yrkesmessige eksponeringsgrenser	Det er ikke angitt eksponeringsgrenser for bestanddelen(e).
Biologiske grenseverdier	Det er ikke angitt eksponeringsgrenser for bestanddelen(e).
Anbefalte overvåkningsprosedyrer	Følg standard fremgangsmåte for overvåkning.
Avledet nivå for ingen virkning (DNEL-er)	Ikke kjent.
Beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC-er)	Ikke kjent.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonsmessige kontrolltiltak	God, generell ventilasjon bør brukes. Ventilasjonsgraden bør tilpasses forholdene. Hvis det er aktuelt, bør det brukes prosessavtrekkshetter, lokal avtrekksventilasjon eller andre konstruksjonsmessige tiltak for å redusere de luftbårne nivåene til lavere enn de anbefalte eksponeringsgrensene. Hvis det ikke er etablert eksponeringsgrenser, må de luftbårne nivåene holdes på et akseptabelt nivå.

Individuelle vernetiltak, som personlig verneutstyr

Generelle opplysninger	Personlig verneutstyr bør velges i følge CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.
Øye-/ansiktsvern	Bruk vernebriller med sidevern (eller heldekkende briller).
Hudbeskyttelse	
- Håndvern	Bruk hansker ved behandling for å unngå metallkutt og hudsår.
- Annet	Bruk egnede verneklær.
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.
Temperaturfarer	Bruk egnete, termiske verneklær når det er nødvendig.
Hygienetiltak	Hold alltid god personlig hygiene, for eksempel vasking etter håndtering av materialet og før du spiser, drikker eller røyker. Vask arbeidsklær og personlig verneutstyr regelmessig for å fjerne forurensninger.
Miljømessig forebyggende tiltak	God, generell ventilasjon bør brukes. Ventilasjonsgraden bør tilpasses forholdene. Hvis det er aktuelt, bør det brukes prosessavtrekkshetter, lokal avtrekksventilasjon eller andre konstruksjonsmessige tiltak for å redusere de luftbårne nivåene til lavere enn de anbefalte eksponeringsgrensene. Hvis det ikke er etablert eksponeringsgrenser, må de luftbårne nivåene holdes på et akseptabelt nivå.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Fysisk tilstand	Fast stoff.
Form	Fast.
Farge	Grå.
Odør	Ingen.
Odørterskel	Ikke aktuelt.
pH	Ikke aktuelt.

Smeltepunkt/frysepunkt	> 1500 °C (> 2732 °F) / Ikke aktuelt.
Startkokepunkt og kokeområde	Ikke aktuelt.
Flammepunkt	Ikke aktuelt.
Fordampningsrate	Ikke aktuelt.
Brennbarhet (faststoff, gass)	Ingen kjente.

Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser

Eksponeringsgrense – nedre (%)	Ikke aktuelt.
Eksponeringsgrense – nedre (%), temperatur	Ikke aktuelt.
Eksponeringsgrense – øvre (%)	Ikke aktuelt.
Eksponeringsgrense – øvre (%), temperatur	Ikke aktuelt.

Damptrykk	Ikke aktuelt.
Damp tetthet	Ikke aktuelt.
Relativ tetthet	Ikke aktuelt.

Løselighet(er)

Løselighet (i vann)	Uløselig.
Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann)	Ikke aktuelt.

Selvantenningsstemperatur	Ikke aktuelt.
Nedbrytningstemperatur	Ikke aktuelt.
Viskositet	Ikke aktuelt.
Eksplosjonsegenskaper	Ikke eksplosivt.
Oksideringsegenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Tetthet	4,20 - 6,00 g/cm ³

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet	Produktet er stabilt og ikke-reaktivt under normale bruks-, lagrings- og transportforhold.
10.2. Kjemisk stabilitet	Materialet er stabilt under normale forhold.
10.3. Mulighet for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner kjent under tilstander for normalt bruk.
10.4. Forhold som skal unngås	Kontakt med ikke-kompatible materialer.
10.5. Uforenlige materialer	Ammoniakk. Klor.
10.6. Farlige nedbrytningsprodukter	Ingen farlige nedbrytningsprodukter er kjente.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Generelle opplysninger	Yrkesmessig eksponering for stoffet eller blandingen kan ha negativ innvirkning.

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier

Innånding	Ikke sannsynlig på grunn av produktets form.
Hudkontakt	Det forventes ikke negative effekter ved hudkontakt.
Øyekontakt	Ikke relevant pga. produktets form.
Svelging	Kan forårsake ubehag ved svelging. Svelging er imidlertid ikke en sannsynlig eksponeringsvei
Symptomer	Ingen kjente.

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet	Ingen kjente.
Etsing/irritasjon på huden	Ikke klassifisert.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon	Ingen kjente.
Sensibilisering av luftveiene	Ikke sensibiliserende for åndedrettssystemet.
Hudsensibilisering	Ikke hudirriterende.

Mutagenisitet på kimceller	Ikke klassifisert.
Karsinogenitet	Ikke klassifisert.
Toksisitet for reproduksjonssystemet	Ikke klassifisert.
Toksisitet for bestemte målorganer etter én enkelt eksponering	Ikke klassifisert.
Toksisitet for bestemte målorganer etter gjentatt eksponering	Ikke klassifisert.
Aspirasjonsfare	Ikke en innåndingsfare.
Opplysninger om blanding versus stoff	Ingen informasjon tilgjengelig.
Andre opplysninger	Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet	Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt når det gjelder faren for vannmiljøer.
12.2. Persistens og nedbrytbarhet	Det foreligger ingen data om nedbrytbarheten for noen av bestanddelene i blandingen.
12.3. Bioakkumuleringsevne	Ingen data tilgjengelig.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (log Kow)	Ikke kjent.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Ikke kjent.
12.4. Mobilitet i jord	Ingen data tilgjengelig.
12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.
12.6. Andre skadevirkninger	Det forventes ingen andre negative miljøpåvirkninger (for eksempel ødeleggelse av ozonlaget, potensial for fotokjemisk dannelse av ozon, indresekretoriske forstyrrelser eller global oppvarming) av denne bestanddelen.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Restavfall	Elimineres i overensstemmelse med lokalt lovverk. Tomme beholdere eller fôringer kan inneholde produktrester. Dette stoffet og beholderen må avhendes på sikker måte (se: avhendingsanvisninger).
Forurenset emballasje	Da tomme beholdere kan inneholde produktrester, må advarselsmerkingen følges selv etter at beholderen er tømt. Tomme beholdere bør fraktes til et godkjent avfallshåndteringsanlegg for gjenvinning eller kasting.
Avfallskode, EU	Avfallskoden bør fastsettes etter drøfting mellom brukeren, produsenten og avfallsfjerningsfirmaet.
Deponeringsmetoder/informasjon	Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent mottaksstasjon.
Spesielle forsiktighetsregler	Avhendes i samsvar med alle gjeldende forskrifter.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

RID

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

ADN

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

IATA

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

IMDG

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-forskrifter

Forskrift (EU) nr. 1005/2009, om stoffer som bryter ned ozonlaget, vedlegg I og II med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 850/2004, om persistent, organisk forurensning, vedlegg I med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 1 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 2 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 3 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg V med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 166/2006 vedlegg II, Register over utslipp og transport av forurensende stoffer, med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH, artikkel 59(10) Kandidatliste som for tiden er utgitt av ECHA.

Ikke oppført på liste.

Autorisasjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006 REACH anneks XIV, Stoffer som krever godkjenning, med endringer

Ikke oppført på liste.

Bruk og restriksjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH anneks XVII: Stoffer med restriksjoner på markedsføring og bruk, med endringer

Ikke oppført på liste.

Direktiv 2004/37/EU: Vern av arbeidstakerne mot fare ved å være utsatt for kreftfremkallende eller mutagene stoffer på arbeidsplassen, med endringer

Ikke oppført på liste.

Andre EU-forskrifter

Direktiv 2012/18/EU om store ulykkesfarer som omfatter farlige stoffer, med endringer

Ikke oppført på liste.

Nasjonale forskrifter

Ikke kjent.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ikke kjent.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Liste over forkortelser

Ikke kjent.

Referanser

Ikke kjent.

Informasjon om evalueringsmetoden som førte til klassifiseringen av blandingen

Klassifiseringen m.h.t. helse- og miljøfare er utledet med en kombinasjon av beregningsmetoder og testdata, hvis tilgjengelig.

Fullstendig tekst i alle H-erklæringer som ikke er skrevet fullstendig under avsnitt 2 til 15

Ingen.

Revisjonsinformasjon

Ingen.

Opplæringsinformasjon

Følg opplæringsanvisningene når du håndterer dette materialet.

Ansvarsfraskrivelse

Materion Advanced Materials Germany GmbH kan ikke forutse alle bruksforhold som denne informasjonen og det tilhørende produktet eller produkter fra andre produsenter, i kombinasjon med dette produktet, brukes under. Det er brukerens ansvar å sørge for sikre forhold for håndtering, lagring og deponering av produktet, samt å ta på seg det juridiske ansvaret for tap, personskade, skade på eiendom eller utgifter som følge av feil bruk. For at brukeren skal unngå eventuelle misforståelser eller feil antakelser ved sikkerhetsinformasjonen, bør det gjøres klart at opplysningene ikke er i form av et sikkerhetsdatablad (SDS), men er i stedet et frivillig informasjonsblad om produktet som nøye følger retningslinjene til et sikkerhetsdatablad – KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr 453/2010 av 20 mai 2010 (REACH/SDS).